

Sygn. akt VII U 1376/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2014 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lucyna Łaciak

Protokolant: Grzegorz Gut

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2014 r. w Warszawie

sprawy M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia (o wznowienie postępowania)

na skutek odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 28 kwietnia 2014 r. znak: E/(...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca M. P. w dniu 24 czerwca 2014 r. za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, odwołał się do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 28 kwietnia 2014 r., znak: (...) -9/20 dotyczącej odmowy uchylenia decyzji z dnia 31 marca 2006 r. tj. o zwrot nienależnie pobranego świadczenia.

W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik ubezpieczonego wskazał, że w dniu 17 grudnia 2012 r. odwołujący złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończony decyzją z dnia 31 marca 2006 r. nr (...) -9/20, którą został zobowiązany do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 kwietnia 2005 r. do 31 marca 2006 r..

Nadto, pełnomocnik ubezpieczonego wywiódł, iż ZUS nie wystosował zawiadomienia o zakończeniu postępowania co umożliwiłoby weryfikację stanowiska organu rentowego oraz pozbawiło stronę realnej możliwości obrony swoich praw i do prowadziło do naruszenia art. 10 § 1 kpa i art. 8 kp.

Jednocześnie pełnomocnik odwołującego podniósł, że organ rentowy wydając rozstrzygnięcie całkowicie pominął fakt, iż brzmienie obu przepisów art. 103 ust. 2a i art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest niemalże identyczna. Zatem, w związku wprowadzeniem tych przepisów doszło do sytuacji, w której osobom posiadającym prawo do emerytury zawieszono wypłacenie tego świadczenia naruszając tym samym zasadę ochrony praw słusznie nabytych (odwołanie od decyzji ZUS, k.2-6 a.s.)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie złożone w dniu 16 lipca 2014. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. .

W uzasadnieniu odpowiedzi, organ rentowy podniósł, że zaskarżoną decyzją odmówił uchylenia prawomocnej decyzji z dnia 31 marca 2006 r., znak (...) -9/20, która to decyzja zobowiązywała ubezpieczonego do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 kwietnia 2005 r. do 31 marca 2006 r., która to decyzja została wydana w oparciu o art. 103 ust. 2a w zw. z art. 138 ustawy rentowej.

Jednocześnie ZUS wskazał, że M.P. domagał się wznowienia postępowania na podstawie art. 145a § 1 kpa. Jednakże w ocenie organu rentowego argumenty odwołującego dotyczące zastosowania przez analogię wyroku TK z dnia 13.11.2012 r. nie znajdują zastosowania, albowiem TK wyrokiem z dnia 7 lutego 2006 r. uznał art. 103 ust. 2a za zgodny z Konstytucją.

Wobec tego na podstawie art. 151 § 1 kpa decyzją z dnia 28 kwietnia 2014 r. odmówił uchylenia decyzji z dnia 31 marca 2006 r. (odpowiedź na odwołanie k.7-7v a.s.).

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 marca 1999 r. M. P. złożył do ZUS- u wniosek o emeryturę. ZUS decyzją z dnia 19 marca 1999 r. znak E (...) przyznał odwołującemu prawo do emerytury od dnia 1 marca 1999 r..

W okresie od 1 stycznia 1999 r. do dnia 26 maja 2006 r. odwołujący wykonywał pracę w Banku (...) S.A. Centrala w W. na stanowisku kierownika przychodni w wymiarze 1/2 etatu (k.65 a.r.).

ZUS decyzją z dnia 31 marca 2006 r., znak (...) -9/20 zobowiązał M. P. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 kwietnia 2005 r. do 31 marca 2006 r. w kwocie 32.894,04 zł (k.71 a.r.).

Organ rentowy na wniosek odwołującego wyraził zgodę na spłatę nienależnie pobranego świadczenia w ratach miesięcznych w wysokości po 1.000 zł miesięcznie, a następnie w wysokości po 500,00 zł miesięcznie (k.75 a.r., 89 a.r.; k.115 a.r.).

W dniu 14 lutego 2013 r. M. P. złożył wniosek do ZUS-u o wydanie postanowienia w sprawie o wznowienie postępowania (k.157-159 a.r.).

Organ rentowy decyzją z dnia 5 marca 2013 r., znak (...) -9 odmówił wznowienia postępowania zakończonego decyzją z dnia 31 marca 2006 r. (k.167-168 a.r.).

Wówczas odwołujący złożył odwołanie do Sądu i zapoczątkował postępowanie sądowe.

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie wyrokiem z dnia 4 lutego 2014 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że wznowił postępowanie zakończone decyzją ZUS z dnia 31 marca 2005 r., znak (...) -9/20 (k. 34 a.r.).

ZUS w dniu 28 kwietnia 2014 r., znak (...) -9/20 wydał postanowienie o wznowieniu postępowania (k.171-172 a.r.). Nadto w dniu 28 kwietnia 2014 r., znak (...) -9/20 wydał decyzję odmowną uchylenia decyzji z dnia 31 marca 2006 r. (k.173-174 a.r.).

M. P. odwołał się od wymienionej decyzji organu rentowego do tutejszego Sądu i tym samym zainicjował niniejsze postępowanie odwoławcze (k. 2-6 a.s).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych M. P.. Autentyczność zgromadzonych dokumentów, przywołanych powyżej, ich zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie była kwestionowana przez żadną ze stron, dlatego Sąd Okręgowy uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy.

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu Okręgowego, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się nieuzasadnione.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, iż spór sprowadzał się do oceny prawnej, czy doszło do naruszenia prawa procesowego art. 10 § 1 kpa poprzez pozbawienie strony czynnego udziału w postępowaniu i naruszenie prawa materialnego w postaci art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej w zw. z art. 103 a FUS w zw. z art. 32 Konstytucji RP.

Sąd Okręgowy wywodzi, iż z art. 145a §1 k.p.a. wynika, że można żądać wznowienia postępowania administracyjnego w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja. Wskazuje to, że podstawą wznowienia postępowania może być tylko takie orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, które dotyczy aktu normatywnego (przepisu prawa), stanowiącego podstawę decyzji (tu: decyzji organu rentowego z dnia 31 marca 2006 r.), zatem konieczne jest ustalenie, że Trybunał Konstytucyjny zakwestionował przepis, który był podstawą wydania tej decyzji. Ustalenie pozytywne musiałoby skutkować zmianą zaskarżonej decyzji z dnia 28 kwietnia 2014 r., odmawiającej wznowienia postępowania i ewentualnie – tj. stosownie do oceny, czy wyrok Trybunału Konstytucyjnego ma skutek wsteczny – zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, z kolei ustalenie negatywne – oddaleniem odwołania.

Wyrokiem, na który powołuje się wnioskodawca, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy emerytalnej, dodany przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r. bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z treści przywołanego wyroku wynika, że zakwestionowanie wskazanych w nim przepisów prawa ma charakter ograniczony tylko do określonej kategorii osób, co oznacza, że stwierdzenie ich niekonstytucyjności ma charakter częściowy.

Jednakże należy podkreślić, iż Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 7 lutego 2006 r., sygn. akt SK 45/04 uznał art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355 oraz z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421), że jest zgodny z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 i art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 30, art. 65 ust. 1, art. 70 ust. 5 i art. 73 Konstytucji.

Analiza okoliczności faktycznych, opisanych w części wstępnej uzasadnienia, prowadzi do wniosku, iż wnioskodawca, który prawo do emerytury nabył w 1999 r., nie mieści się w kręgu osób, w stosunku do których Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy emerytalnej, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. Jak wynika z treści orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, wprawdzie niekonstytucyjność wskazanych przepisów stwierdzona została w zakresie, w jakim znajdują one zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, a ubezpieczony prawo do emerytury nabył przed tą datą, jednak jednocześnie w okresie obowiązywania art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. Przypomnieć należy, że przepis ten, obowiązujący do dnia 7 stycznia 2009r., stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Wskazana wyżej treść orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego została potwierdzona w jego pisemnym uzasadnieniu dotyczącym skutków wyroku, gdzie w sposób wyraźny i jednoznaczny stwierdza się, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo (a więc prawo do emerytury, a nie prawo do jej wypłaty) w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r., czyli po uchyleniu powołanego wyżej art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, a przed wejściem w życie art. 103a tej samej ustawy, dodanego ustawą z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Reasumując powyższe rozważania, Sąd uznał, że niekonstytucyjność przepisów stwierdzona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. w sprawie K 2/12 nie ma wpływu na treść decyzji, słusznie więc w zaskarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji z dnia 28 kwietnia 2014 r. organ rentowy odmówił uchylenia decyzji z dnia 31 marca 2006 r..

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu, odwołanie jako niezasadne należało oddalić na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c., gdyż zaskarżona decyzja odpowiada prawu.

MW